

Quan només és cosa de cinc

Una furgoneta amb propaganda de Nacionalistes d'Esquerra, durant la campanya de les eleccions al Parlament del 1980.

Els partits nous no acostumen a obtenir representació a les eleccions catalanes. Des del 1980 només tres –el Partit Andalús, el CDS d'Adolfo Suárez i, més recentment, Ciutadans– han pogut fer pujar a sis el nombre de grups que conformen el Parlament.

El Parlament de Catalunya, tot i ser marcadament plural, és poc receptiu a l'ampliació del nombre de grups. Si més no, en les vuit eleccions que hi ha hagut des del 1980 només en tres ocasions un sisè partit ha aconseguit els vots necessaris per afegir-se als cinc grups que generalment el conformen. Com a conseqüència, sens dubte, de les particularitats del sistema electoral, la cambra catalana és més aviat contrària a l'entrada de partits nous i, de fet, es manté gairebé intacta, quant a

les sigles que l'integren, des de la primera legislatura. Convergència i Unió (CiU), el Partit dels Socialistes (PSC), Esquerra Republicana (ERC) i Iniciativa (IC) –entesa com a formació hereva del Partit Socialista Unificat (PSUC)– han format part del parlament català en les vuit legislatures que hi ha hagut des de la restauració de la democràcia. El Partit Popular (PP), al seu torn, com a hereu d'Alianza Popular (AP), hi és present des de les eleccions del 1984, les segones que es van dur a terme.

Per tant, veient que al Parlament de Catalunya gairebé sempre hi ha la mateixa gent, a les formacions de nova planta que enguany es presenten a les eleccions del 28 de novembre –com ara Solidaritat Catalana, de Joan Laporta, Reagrupament, de Joan Carretero, o Alternativa de Govern, de Montserrat Nebrera– no els serà fàcil. Cal dir també, quant a les dues primeres, que al llarg de la història els partits que han tingut la independència de Catalunya com a principal eix del seu

programa –com foren, per exemple, els Nacionalistes d'Esquerra (NE), el Bloc d'Esquerra d'Alliberament Nacional (BEAN) o bé Estat Català (EC)– mai no van aconseguir ni un sol diputat al Parlament en cap de les eleccions a què es van presentar.

Sense representació. Nacionalistes d'Esquerra fou una formació fundada el 1979 per gent de diversa procedència, entre els qual es destacaven Jordi Carbonell i Josep Maria Espinàs. El primer punt del seu manifest fundacional recollia el dret d'autodeterminació i la sobirania de Catalunya en el marc dels Països Catalans. NE va obtenir gairebé 45.000 vots a les eleccions del 1980, un 1,6%, una quantitat insuficient per a entrar al Parlament. Posteriorment, amb la incorporació d'un sector provinent d'ERC, es formà l'Entesa de l'Esquerra Catalana que, tot i obtenir 36.000 vots a les eleccions del 1984, tampoc no va obtenir representació al Parlament. A partir d'aleshores, la majoria dels seus membres, entre els quals hi havia l'actual vice-president del govern, Josep-Lluís Carod-Rovira, es van integrar a ERC.

L'existència del BEAN, en canvi, fou més efímera. Aquesta coalició fou creada l'any 1979 pel Partit Socialista d'Alliberament Nacional (PSAN), el Bloc Català de Treballadors (BCT) i un grup independent que encapçalava Lluís Maria Xirinacs. El BEAN es va presentar a les eleccions al Congrés de Diputats de Madrid, en què va obtenir més de 50.000 vots i, posteriorment, sense el PSAN, a les catalanes del 1980, en què en va aconseguir 14.000, el 0,5%. Vista la impossibilitat d'entrar al Parlament, el BEAN es va dissoldre dos anys més tard. Al seu torn, Estat Català, creat per Francesc Macià l'any 1922, és el més antic de tots els partits catalans que encara resten en actiu. Durant la Segona República es va integrar a ERC, tot i que en començar la guerra civil se'n separà,

Cartell del BEAN, repartit a les eleccions de l'any 1980.

i posteriorment, ja durant el franquisme, va formar part durant uns anys del Front Nacional de Catalunya (FNC). El 1977, després d'anys de clandestinitat, Estat Català va aconseguir la legalització i, d'aquesta manera, va poder presentar-se a les eleccions espanyoles del 1979, en què va obtenir uns 6.000 vots. Pel que fa a les eleccions al Parlament de Catalunya, EC només ha participat en les del 1999 i del 2003, sense arribar als 2.000 vots en cap de les dues.

Finalment, amb relació als partits independentistes, cal esmentar la coalició Catalunya Lliure, que fou formada el 1989 pel Moviment de Defensa de la Terra - PSAN i el Front Nacional de Catalunya per a les eleccions al Parlament Europeu, en què va obtenir gairebé 20.000 vots. Posteriorment, el 1992 Catalunya Lliure es va presentar a les eleccions al Parlament català, tot i que el nombre de vots que va obtenir es va reduir fins a poc més de 5.000.

Tres i prou. D'aquesta manera, les tres úniques formacions que des del

1980 han trencat la dinàmica dels cinc grups parlamentaris que habitualment integren la cambra catalana han estat el Partit Socialista d'Andalusia - Partit Andalús de Catalunya (PSA-PAC), el Centre Democràtic i Social (CDS) i Ciutadans - Partit de la Ciutadania (C's). El Partit Andalús va obtenir 71.800 vots i dos escons a les eleccions del 1980, però només va formar part del parlament en una sola legislatura. L'any 1988 el PAC es va tornar a presentar a les eleccions i va obtenir 5.800 vots i cap diputat. Al seu torn, el Centre Democràtic i Social, fundat per l'ex-president espanyol Adolfo Suárez, va treure 103.000 vots i 3 escons l'any 1988. Així i tot, a les eleccions següents va convertir-se en una formació extraparlamentària, perquè amb 24.000 vots no en va tenir prou per a mantenir la presència al Parlament. Posteriorment, va participar a les eleccions del 1999 i del 2003, però amb prou feines si va superar els 1.000 vots en cada una. Val a dir que el CDS era el partit hereu dels Centristes de Catalunya - Unió de Centre Democràtic (CC-UCD), format pels seguidors de Suárez a Catalunya, que a les primeres eleccions al Parlament, el 1980, van aconseguir gairebé 287.000 vots i 18 diputats, cosa que els va convertir en la quarta força política. Ciutadans, per la seva banda, el partit que més recentment ha aconseguit l'estatus de sisena força política del Parlament, va obtenir gairebé 90.000 vots i 3 escons a les darreres eleccions, l'any 2006.

A tall d'anècdota, cal dir que no és la primera vegada que un partit es presenta a les eleccions al Parlament de Catalunya amb el nom de Solidaritat Catalana, el mateix que ara fa servir la formació encapçalada per Joan Laporta. El 1980 un grup de gent, entre els quals hi havia l'actual president de Foment del Treball, Joan Rosell, va crear un partit amb aquest nom per presentar-se a les eleccions. En aquella ocasió Solidaritat Catalana –ideològicament, als antípodes del partit de Laporta– va obtenir 64.000 vots, un nombre insuficient per a entrar al Parlament.

Xevi Camprubi

Històricament, cap dels partits que han tingut la independència com a principal eix programàtic no ha entrat al Parlament